

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 052 46/99-1147
Signatura: be2rs101

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Karlovy Vary

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola a Mateřská škola, č. p. 76/76, 362 23 Božíčany
Identifikátor ředitelství:	IZO: 102 988 978
Ředitelka školy:	Marcela Papajová
Zřizovatel:	Obec Božíčany, č. p. 96, 362 26 Božíčany
Příslušný školský úřad:	ŠÚ, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary
Termín inspekce:	10. února 1999
Školní inspektorky:	Mgr. A. Nováková, Mgr. A. Rájová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí ŠÚ o zařazení do sítě škol, č. j. 23/97 ze dne 23. 7. 1997, plány výchovné práce, přehled výchovné práce, docházka dětí do MŠ, třídní knihy hospitovaných tříd, vnitřní řád, vybraná interní dokumentace.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní a mateřská škola leží v tiché části obce. Je umístěna ve čtyřpodlažní budově spolu se školní družinou a školní jídelnou. Základní školu navštěvují žáci od prvního do pátého ročníku ve dvou třídách, v jedné třídě mateřské školy jsou zapsány děti od tří do šesti let.

Prostorové podmínky pro všechna zařízení školy jsou vyhovující. V přízemí budovy je školní kuchyně, jídelna, tělocvična (kterou využívá i mateřská škola) a šatna pro základní školu. V prvním patře byly prostory zrekonstruovány pro potřeby mateřské školy. Zřízena byla velká herna (slouží zároveň jako jídelna), v jejíž zadní části je umístěna stálá ložnice. Prostor herny je členěn na hrací koutky a spolu se sociálním zařízením, šatnou pro děti a kuchyňkou pro přípravu jídla tvoří celistvý komplex. Druhé patro je vyhrazeno pro dvě třídy základní školy, sociální zařízení a ředitelnu. V podkroví budovy byly vybudovány dvě místnosti školní družiny, z nichž jedna je využívána jako jazyková učebna.

Vybavení všech prostor nábytkem je účelné. Obě zařízení mají dostatečné množství pomůcek, didaktické techniky a pro předškolní děti velký výběr hraček a různorodého

materiálu. Všechny pomůcky jsou ve třídách (kabinety nebyly zřízeny), a proto jsou dětem i žákům přístupné. Uspořádání tříd a jejich vybavení v základní škole umožňují realizovat zvolený učební program a v mateřské škole zajišťují plnění úkolů plánu výchovné práce.

Žákovská knihovna obsahuje většinou soubory knih pro mimoškolní četbu, zastoupena je i zábavná a naučná literatura. Předškolní děti mají dostatečné množství pohádkových knih a publikací pro rozvíjení tvořivosti, poznání a řeči. Učitelská knihovna je umístěna v ředitelně školy a je přístupná všem pedagogům, postupně je doplňována novými tituly.

Kolem školy je velká zahrada, ve které byla vybudována dřevěná sestava prolézaček, skluzavek, hrazd, prohazovaček, houpaček a dále pískoviště pro děti, v jarních měsících bude provedena úprava kolem asfaltového hřiště. K dispozici má škola zahradní kabinet, umývárnu a WC. Pro sportovní činnost škola využívá také travnaté fotbalové hřiště TJ v sousedství školy.

Prostorové podmínky obou zařízení jsou vyhovující a lze je hodnotit jako nadprůměrné. Vybavení nábytkem je účelné, pomůcky a didaktická technika jsou v dostatečném množství, a proto je lze hodnotit také nadprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Spojení ročníků do tříd základní školy je z hlediska psychohygienických podmínek optimální. V první třídě je spojen 1. a 2. ročník, ve druhé třídě 3. 4. a 5. ročník. V mateřské škole je zapsáno 22 dětí. Vzhledem k pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám a po projednání se zřizovatelem a školským úřadem povolila ředitelka výjimku z počtu dětí. Provoz od 6:30 do 15:30 vyhovuje místním podmínkám, v době od 6:30 do 7:00 probíhá sloučený provoz mateřské školy a školní družiny.

V obou zařízeních jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro práci jak žáků, tak všech pracovníků. V kmenových třídách základní školy jsou vytvořeny relaxační koutky pro odpočinek žáků, v mateřské škole je pro děti, které neusnou, zajištěna náhradní činnost. Sociální zázemí vyhovuje počtem i estetickou úrovní. Pitný režim je realizován. Učitelka v mateřské škole nabízí dětem nápoje i mimo stravování. Starší děti, kromě možnosti zakoupit si ochucené mléko, se mohou napít z vlastních zdrojů i v době vyučování. Rozvrh a délka přestávek odpovídají psychohygienickým zásadám. V mateřské škole je dbáno na vyváženost spontánních a řízených činností a na uspokojování biologických potřeb dětí.

Základní škola vyvíjí snahu o prevenci sociálně patologických jevů. V rámci minimálního preventivního programu zapracovaného do plánu školy se žáci účastní besed s protidrogovou tematikou.

Všechny prostory budovy mají velmi dobré světelné a tepelné podmínky. Všude je maximální čisto a pořádek, vkusná výzdoba výtvarnými pracemi dětí i učitelek výrazně dotváří pěkné estetické prostředí školy.

Psychohygienické podmínky obou zařízení jsou zabezpečeny a lze je spolu s estetickou úrovní prostředí hodnotit jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

V základní škole zajišťují výuku 4 pedagogické pracovnice včetně ředitelky a vychovatelky školní družiny. Pouze ředitelka a jedna učitelka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vychovatelka školní družiny a učitelka mateřské školy mají předepsané vzdělání. V době odpočinku dětí a odpoledních hodinách působí v mateřské škole pěstounka.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, věkový průměr je příznivý. Provozní zaměstnanci spoluvytvářejí dobré podmínky pro práci pedagogů i pobyt žáků a dětí v obou zařízeních.

Složení pedagogického sboru z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je průměrné, umožňuje plnit výchovně vzdělávací program, ostatní zaměstnanci spoluvytvářejí dobré podmínky pro chod školy.

4 Plnění učebních osnov

V základní škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2. Učební plány pro jednotlivé předměty jsou učitelkami zpracovány do tématických plánů. Plnění těchto dokumentů bylo sledováno v hospitovaných hodinách a nebyly zjištěny žádné zásadní závady.

Plánování výchovné práce v mateřské škole vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy (SPN 1984), rozpracovaného do časově tématických plánů s využitím týdenních námětových okruhů. Jako podpurný materiál učitelka využívá další odborné publikace (např. „Školka plná zábavy“, „Třída plná pohody“, „Šimon, Toník a jejich kamarádi ve školce“, „111 námětů pro tvořivou hru dětí“).

Schválené učební plány i osnovy v základní škole a plány výchovné práce v mateřské škole jsou plněny, v této oblasti pracuje škola dobře.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

1 stupeň

Na 1. stupni se vyučuje ve dvou třídách se spojenými ročníky. Učitelky střídaly přímou práci s jedním ročníkem, zatímco žáci druhého ročníku pracovali samostatně na zadaných úkolech. Z hospitovaných hodin bylo zřejmé, že žáci jsou vedeni k vzájemné toleranci a spolupráci při střídání práce pod přímým vedením učitelek a samostatném plnění pracovních úkolů

Hodiny **matematiky i českého jazyka** byly zaměřeny na procvičování a opakování učiva. Každá hodina měla stanovený cíl, podle něhož volily učitelky náplň práce. Při samostatné práci byly pro rychlejší žáky připravené zábavné úkoly. Práce žáků byla v průběhu všech hospitovaných hodin kontrolována a hodnocena. Příjemnou atmosféru ve třídách dotvářel přátelský vztah mezi učitelkami a žáky.

V průběhu inspekce byly namátkově kontrolovány písemnosti žáků, které jsou učitelkami pravidelně opravovány a jejich zadání je přiměřené.

Výuka ve sledovaných hodinách měla běžnou úroveň.

Mateřská škola

Ranní hry

Učitelka vytvářela dětem dostatek prostoru pro rozmanité hry a pohybové aktivity. Vytvoření koutků pro námětové hry přispívaly k plnění jednotlivých rolí, dostatek hraček a pomůcek pomáhal obohacovat jednotlivé hry. Učitelka vedla děti k zachování pravidel her, především k udržování pořádku, vzájemnému půjčování hraček a jejich úklidu. Zařazeny byly výtvarné a pracovní činnosti, různé mozaiky a stavebnice. Výrazně se projevila individuální práce s malými dětmi, kterým učitelka pomáhala zapojit se do hry.

Organizaci a průběh volných her lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Ranní cvičení

Pro cvičení dětí je využívána tělocvična a rozdělený prostor ložnice. Skladba cvičení odpovídala plnění hlavních úkolů tělesné výchovy. Celé cvičení bylo zajímavě motivováno zpěvem, říkadly a rytmicizací s využitím náčiní. Děti byly vedeny ke správnému provádění zdravotních cviků, po náročných cvicích byla zařazena následná relaxace. Nároky i požadavky byly diferencovány dle věku.

Tuto oblast lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Řízená činnost

Při řízené činnosti z oblasti výtvarné výchovy bylo upřednostněno klasické pojetí předškolního zaměstnání s celou skupinou. Úkol byl rozlišen pro jednotlivé věkové skupiny, ale při jeho realizaci nebyla dodržena zásada přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Pro malé děti bylo provedení úkolu náročné.

Organizaci a průběh řízené činnosti lze hodnotit spíše podprůměrně.

Režimové momenty

Režimové momenty plynule prolínaly jednotlivými činnostmi. Dovednosti v oblasti sebeobsluhy a hygieny odpovídají věku dětí a jsou na dobré úrovni. Děti jsou vedeny ke správnému postupu, k samostatnosti, vzájemné pomoci a udržování pořádku. Je dbáno na úpravu jejich zevnějšku. Při stolování je využíváno pomoci hospodářů při přípravě jídla, děti se dovedou samostatně obsloužit. Kulturní chování při stolování je zajištěno. Starší děti používají příbor. Stravovací zvláštnosti dětí při jídle jsou respektovány.

Působení učitelky v oblasti utváření dovedností a návyků při sebeobsluze, hygieně a stolování lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Základní škola vytváří dobré podmínky pro rozvoj osobnosti žáků. Žáci jsou vedeni k zásadám slušného chování a respektování pravidel mezilidských vztahů. Ředitelka školy zpracovala podrobně vnitřní řád školy a plán ozdravných opatření pro tento školní rok.

Mateřská školy svým pedagogickým působením navazuje na výchovu v rodině. Uspořádání režimu dne přispívá k vytváření podnětného prostředí pro seberealizaci dětí.

Komunikace dětí mezi sebou je srozumitelná, k dospělým se obracejí s důvěrou. Učitelka svým působením dovede předcházet konfliktům. Věkově smíšený kolektiv má pozitivní vliv při osvojování elementárních návyků společenského chování. Péče o rozvoj myšlení a řeči se projevuje v každém kontaktu s učitelkou, výrazně se uplatňuje rozvoj tvořivosti nejen při estetické výchově, ale i v oblasti ovlivňování vzájemných vztahů mezi dětmi.

Základní i mateřská škola vytváří dobré podmínky pro osobnostní rozvoj žáků a lze je hodnotit jako spíše nadprůměrné.

7 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitelka školy věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogů. Spolu s jednou učitelkou absolvovala kurs pro dyslektické asistentky, ze kterého získaly osvědčení. V současné době tento kurs navštěvuje vychovatelka, která také absolvovala kurs vyučování německého jazyka ve 4. třídě. Samostudium odborné literatury je směřováno k vývojovým poruchám učení a prevenci sociálně patologických jevů. Učitelka mateřské školy sleduje nové trendy v předškolní výchově. Získané poznatky uplatňuje ve svém

pedagogickém působení. Dle svých možností a zájmů se učitelky zúčastňují akcí pořádaných Zařízením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v Karlových Varech.

Vzhledem k podmínkám školy z hlediska dopravního spojení a personálního složení pedagogického sboru lze tuto oblast hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

